

Коркарди маълумотоҳои сатрӣ , матнҳои, сана ва вақт

Ин намуни функсияҳо барои гузаронидани ягон амал бо матн дар ячейка Буда истифода бурда мешавад масалан ёфтани қисми матн, ҳарфҳои қалонро ба ҳурд ё даръакс иваз намудем , шумораи символҳои матнро муайян намудан ва ҳоказо. Масалан, функсияҳои СТРОЧН ва ПРОПИСН ва ПРОПНАЧ , мувофиқаи барои иваз намудани ҳарфҳои қалон ба ҳурд ва ҳурд ба қалон , ҳарфи қалон намудани ҳарфи авали матн истифода бурда мешавад. Функсияи =СТРОЧН(«САТРИ матн») ба ячейка матн «сатри матн» - ро менависем. Функсияи = ПРОПИСН(«САТРИ матн») бошад, матн «САТРИ матн » - ро менависад.

Истифодабарии функсияҳои матнӣ дар барномаи Microsoft Word яке аз гузоштани функсияҳо тугмаи - гузошта мешавад. Роҳи дигари ворид шудан ба функсияҳо аз банди **ФОРМУЛЫ – Вставить функцию** интихоб карда мешавад. Дар барномаи Microsoft Word категорияҳои гуногуни функсияҳо ба мисоли функсияҳои математикӣ- тригонометрӣ, матнӣ, статистикӣ, логикӣ, иттилоотӣ ва ғайраҳо мавҷуд аст.

Яке аз категорияҳои муҳим дар функсияҳо ин функсияҳои, сана ва вақт мебошад. Ин функсияҳо низ чун функсияҳои дигар аргументҳои махсус талаб мекунад. Ҳар як аргумент аз ҳамадигар бо симболи ; ҷудо карда шуда, аргументҳо дар даруни қавс навишта мешаванд. Ҳар як функсияҳо қавс кушода ва пушида дорад. Дар ҳолати нагузоштани қавсҳо функсия қор намекунад. Лекин агар танҳо қавси пушидашаванда нагузошта шуда бошад, он гоҳ ҳуди Excel онро мегузорад. Дар чунин ҳолат ҳатогӣ намешавад.

Функсияҳои матнӣ – дар худ як чанд функсияҳоро дорад, ки дар поён оиди ин функсияҳо оварда шудааст.

Ба мисоли:

=СИМВОЛ()

Функсияи зерин симболи додасударо (хоҳ вай адад бошад , хоҳ ҳарф ё симболи дигар) бо коди ANSI ишорат мекунад. Интервали ин

функсия аз 1 то 255 мебошад. Аз ин мебарояд, ки танҳо чунин ададхоро қабул намуда, ба коди ANSI мегардонад.

Мисол:

=СИМВОЛ(192) ин функсия ҳарфи А-ро бармегардонад.

Функсияи дигаре, ки баръакси функсияи дар боло зикршуда мебошад, ин функсияи =КОДСИМВОЛ() аст.

Мисол:

=КОДСИМВОЛ(А) ин функсия раками 192-ро бармегардонад.

Функсияи дигар бо мисолаш:

=ЛЕВСИМВ(«ОДИЛОВ»)

функсияи зерин аз тарафи чап символхоро мегирад. Он як аргументи шартӣ ва аргументи дигари ношартӣ талаб мекунад. Аргументи аввал ҳуди сатре, ки аз он бояд символ гирифта шавад, дигар миқдори симболи гирифта мешуда. Агар аргументи дуюм нагузошта бошад, Excel автомати танҳо симболи якумро бармегардонад. Дар мисоли =ЛЕВСИМВ(«ОДИЛОВ») ҳарфи О гирифта мешавад. Агар =ЛЕВСИМВ(«ОДИЛОВ»; 4) нависем, он гоҳ калимаи «ОДИЛ» гирифта мешавад.

Функсияи дигар бо мисолаш:

=ДЛСТР(«ОДИЛОВ»)

функсияи зерин миқдори символхоро ҳисоб мекунад (аз калимаҳои дараҷаи строки гирифта шудааст). Он як аргументи шартӣ талаб мекунад. Ин аргумент ҳуди сатр мебошад. Дар мисоли =ДЛСТР(«ОДИЛОВ»)

раками 6 баргардонида мешавад. Функсияи зерин хусусияти дигаре дорад, ки пробелхоро низ ҳисоб карда онро низ чун символ бармегардонад. Барои чунин ҳамоҳангиро роҳ надодан ва аз ҳисоб баровардани пробелҳо бояд ки чунин нависем:

=ДЛСТР(СЖПРОБЕЛЫ(А1))

ва дар ячейкаи А1 калимаи ОДИЛОВ ЗУҲРИДДИН РАҲИМҚОҶОНОВИЧ дошта бошем дар ҳолати якум ситифода бурдани =ДЛСТР(А1) бо ҳамроҳии пробелҳо миқдори символҳо 28 мешавад.

Дар ҳолати `=ДЛСТР(СЖПРОБЕЛЫ(А1))` ду пробели нодаркорино хисоб намекунад ва миқдори символҳо 26 мешавад.

Функсияи ПСТР низ символҳоро интихоб мекунад, лекин аз ҳолат ё ҷои муайян. Ин функсия 3 аргументи шартӣ талаб мекунад. Якум аргумент – ҳуди сатре, Ки аз он символ гирифта мешавад, дуюм – ҷойгиршавии символе, Ки аз он Сар карда символ гирифта мешавад, сеюм аргумент – миқдори символе, Ки бояд гирифта шавад. Мисол:

`=ПСТР(«ОДИЛОВ ЗУҲРИДДИН РАҲИМҶОНОВИЧ»;10;6)`

Ин навиштаҷот маънои онро дорад, ки аз сатри додашуда ОДИЛОВ ЗУҲРИДДИН РАҲИМҶОНОВИЧ аз ҷағҳи 10, 6-то символ мегирад ва онро дар ячейка ҷойгир мекунад. Аз ин мебарояд, ки калмаи «УҲРИДД» баргاردонида мешавад.

Функсияи `=ЗАМЕНИТЬ ()` як сатрӣ аз ҷағҳи додашуда гирифташударо бо сатрӣ дигар иваз менамояд. Он чор аргументи шартӣ дорад. Якум- ҳуди сатре, ки аз он символ гирифта мешавад, дуюм - ҷағҳи симболи гирифта мешавад, сеюм- миқдори симболи гирифта партофта мешавад, чорум- ҳуди сатре, ки бо он сатрӣ партофта иваз карда мешавад. Мисол:

`= ЗАМЕНИТЬ(«ОДИЛОВ ЗУҲРИДДИН РАҲИМҶОНОВИЧ»;10;6; «УҲРИДД»)`

Яъне, ки аз ҷағҳи 10, 6-то символ - калмаи «УҲРИДД»-ро гирифта партофта, онро бо калмаи «УҲРИДД» иваз мекунад. Ва дар натиҷа мо «ОДИЛОВ УҲРИДД РАҲИМҶОНОВИЧ»-ро мегирем.

Функсияи дигар:

`=ПОИСК()`

Ин функсия барои кофтукоби ҷағҳи даркори кор фармуда мешавад. Он ду аргументи шартӣ ва як аргументӣ ношартӣ талаб мекунад. Якум- сатре, ки дарёфт намудан лозим аст, дигар – сатре, ки он сатрӣ якум мавҷуд аст ва аргументӣ ношартӣ – ин ҷои ибтидои кофтукоб аст. МИСОЛ:

`=ПОИСК(" ";А1;1)`

Ин функсияи навишташуда маънои онро дорад, бояд ки пробел ё ин ки ҷағҳи холиро аз сатрӣ дар ячейкаи А1 мавҷудбударо аз

символи якум сар карда дида баромада, мавқеи онро бармегардонад. Агар дар ячейкаи A1 сатри «Александр Сергеевич Пушкин» ҷойгир шуда бошад, он гоҳ раками 10 бармегардонад, чунки пробел дар мавқеи 10 ҷойгир шудааст. Барои ёфтани пробели дуюм функцияҳоро даруни ҳамдигар мекунем.

=ПОИСК(" ";A1;ПОИСК(" ";A1;1)+1)

Функцияи

=ПРОПИСН() сатри додашударо ба харфҳои калон мегардонад.

Мисол:

=ПРОПИСН(«Информатика»)

Функция ин калимаро чунин бармегардонад. «ИНФОРМАТИКА».

Акнун дигар функцияро дида мебароем, =ПОВТОР(). Он ду аргументи шартит талаб мекунад. Сатри додашударо миқдори муайян бармегардонад. Мисол:

=ПОВТОР(«Информатика»;3) чунин бармегардонад.

«ИнформатикаИнформатикаИнформатика».

2.20. Функцияҳои сана ва вақт

Акнун мегузарем ба омӯзиши функцияҳои сана ва вақт. Функцияи асосие, ки барои инъикоси рӯзи ҷори хизмат мекунад, ин функцияи =СЕГОДНЯ мебошад. Ин яке аз функцияҳост, ки аргумент талаб намекунад. Мисол:

=СЕГОДНЯ()

санаи имрӯза, моҳ ва солро бармегардонад.

Функцияи ВРЕМЯЗНАЧ . Ин функцияҳо барои кор бо вақт ва сана истифода бурда мешавад. Масалан, функцияи ВРЕМЯЗНАЧ вақтро , ки бо соат, дақиқа ва санаи нишон дода шудааст ба он ҳиссае , ки вақтдар як шабона рӯзро ташкил медихад, дабдил медихад. Масалан = ВРЕМЯЗНАЧ(«3:36») кимати 0.15 медихад, чунки 3 соати 36 дақиқа 15% 24 соатро ташкил медихад.

Функцияи ТДАТА бошад, ифодаи соати системавино нишон медихад. (бо соат, дақиқа ва сония).

Функсияи ДАТА бап экран санаро вобаста ба се аргументхояш мебарорад. Аргументҳои он: сол, моҳ ва рӯз мебошад.

Мисол: =ДАТА(A1; B1; C1) . Агар дар ячейкаи A1 – 2007, дар B1-12, дар C1- 24, функсия 24,12,2007 бармегардонад.

Функсияи ДЕНБ аз санаи додашуда рӯзашро интихоб карда бармегардонад. Мисол: =ДЕНБ(24;12;2007) натиҷаи он 24 аст.

Функсияи МЕСЯЦ аз санаи додашуда моҳро интихоб карда бармегардонад. Ба мисоли: =МЕСЯЦ(30;06;2007) натиҷаи он 06 аст.

Функсияи ГОД аз санаи додашуда солашро интихоб карда бармегардонад. Мисол: =ГОД(11;10;2007) натиҷаи он 2007 аст.

Функсияи дигаре, ки аз санаи додашуда рӯзи ҳафтaro муайян мекунад, ин функсияи ДЕНБНЕД мебошад. Ин функсия ду аргумент талаб мекунад. Якум: рӯз, моҳ, сол(яъне сана, дар формати сана бошад), дуюм: код. Ҳар дуи ин аргумент аргументҳои шартӣ буда, партофтан ё кайд накардани ягон тои он ба ҳатогии функсия роҳ медиҳад. Бояд кайд кард, ки дар протсессии муайян намудани аргументҳои функсия боз код хоҳиш карда мешавад. Се намуни коди ин функсия истифода мешавад:

1. аз 1 то 7 (аз рӯзи якшанбе то шанбе)
2. аз 1 то 7 (аз рӯзи Душанбе то якшанбе)
3. аз 0 то 6 (аз рӯзи душанбе то якшанбе)

Ногуфта намонад, ки код барои фаҳмо шудани натиҷаи функсия лозим аст. Баъзе одамон ҳафтaro аз рӯзи Душанбе то Якшанбе мешуморанд, дигарон – аз Якшанбе то Шанбе, коди дигар, ки аз Душанбе то Якшанбе бармегардонад, ин аз 0 то 6 аст. Барои ҳамин ҳам код дода шудааст. Ин функсия адад бармегардонад.

Мисол. 24/08/2006 дар ячейкаи A1 дода шудааст. =ДЕНБНЕД(A1;2). Яъне ки сана бо форматаш дода шудааст, дуюм коди 2 (аз рӯзи Душанбе то Якшанбе). дар натиҷа адади 4 баргардонида мешавад, ки ба намуни коди 2 (код иду чи тавре ки кайд кардем аз 1 то 7 (Душанбе то якшанбе)), рӯзи ба Панҷшанбе рост меояд.

Функцияи ВРЕМЯ як намуди функцияи сана ва вақт мебошад. Ин функция се аргумент талаб мекунад. Якум-соат, дуюм-дақиқа, сеюм-сония аст. Аз ҳамаи ин аргументҳо вақт баргардонида мешавад. Мисол: =ВРЕМЯ(A1;B1;C1) аз ячейкаҳои A1-12, B1-30, C1-50, ки ададҳо доранд вақти 12:30:50 бармегардонад.

Функцияи ЧАС аз вақти додашуда соатро бармегардонад. Мисол: =ЧАС(17:50:00) адади 17, яъне соати 5 гирифта мешавад.

Функцияи МИНУТЫ аз вақти додашуда дақиқаро бармегардонад. Мисол: =МИНУТА(17:50:00) адади 50, яъне 50 ДАКИКА гирифта мешавад.

Функцияи СЕКУНДЫ аз вақти додашуда сонияро бармегардонад. Мисол: =СЕКУНДЫ(17:50:40) адади 40, яъне 40 дақиқа гирифта мешавад.

Функцияи ДНЕЙ360 аз ду санаи додашуда муҳлати дохилиро меёбад аз руи 360 рӯз дар як сол. Се аргумент талаб мекунад. Ду тояш шартӣ- санаи ибтидоӣ ва санаи интиҳои мебошад. Сеюм ин методӣ ҳисобкуни аст, ки аз руи он ҳисоби рӯзҳо карда мешаванд. Агар онро кайд накунем, он ба таври автомати 0 ҳисоб шуда ба методи амрикоӣ ҳисоб карда мешавад. Метод — ин ифодаи мантиқи буда, методи амрикоӣ ё аврупоӣ истифода бурдани метод дар протсессии ҳисобу китоб, муайян мекунад.